

سرسبزی در جدال باتاریکی

استان‌هایی که کرونا به آن‌ها هجوم برد، امروز چه وضعیتی دارند؟

[عکس: پویا بازارگرد]

گزارش

۳۰ بهمن ماه در تاریخ معاصر ایران به این زودی‌ها فراموش نخواهد شد؛ روزی که شیوع ویروس مرگبار کرونا در ایران به صورت رسمی تأیید شد. دو هفته بعد از آن، دکتر حسن روحانی، رئیس‌جمهوری ایران تأکید کرد شیوع ویروس جدید کرونا تقریباً تمامی استان‌های کشور را در بر گرفته است. این بحران حالا علاوه بر کشورمان بخش اعظم جهان را نیز گرفتار کرده است. در برخی کشورها بحران عمیق و گسترده است. بعضی جاها نیز تلفات بالاست و بعضی کشورها هم توانستند بحران را کنترل کنند و جلوی شیوع و تلفات گسترده را بگیرند. ماه دسامبر گذشته بود که دست‌اندرکاران سلامت عمومی چین به سازمان جهانی بهداشت اعلام کردند که ویروس جدید و ناشناخته‌ای باعث نوعی بیماری با علامتی شبیه به ذات‌الریه در شهر ووهان شده است. آن‌ها فوراً تشخیص دادند که این ویروس از خانواده ویروس کرونا است و به سرعت در حال تکثیر و راهیابی به بیرون از شهر ووهان است. خیلی زودتر از آنچه تصور می‌شد، ویروس جدید کرونا که حالا «کووید ۱۹» نام گرفته، مرزها را درنوردید و تقریباً تمام جهان را تصرف کرد. تا زمان تهیه این گزارش هزاران نفر به این ویروس آلوده شده و تعداد زیادی نیز جان خود را از دست داده‌اند. تا همین لحظه هنوز واکنس یا پادتنی برای مقابله با آن شناسایی نشده و جهان گرفتار یک خطر عمومی است که شاید شکل زندگی بشر را تغییر دهد.

گیلان پاک، منبع آلودگی

در میان غافلگیری و بیم عمومی از گسترش ویروس کرونا در کشور، گیلان از نخستین استان‌هایی بود که خیلی زود با این ویروس جدید درگیر و به عنوان یکی از منابع آلودگی شناخته شد. گیلان سرسبز که میان این همه زیبایی، حالا باید با هیولای جهان مدرن گلاویز می‌شد و مانند تمام دنیا، برای مقابله با این بحران تمام‌عیار آماده نبود. شهر شب‌های روشن ناگهان با سیطره هراس و تاریکی مواجه شد. در عرض چند روز شلوغی پایان سال در بازار بزرگ رشت جایش را داد به کساد و سکوتی ترسناک. میدان شهرداری رشت و ابتدای خیابان شریعتی که از صبح تا سپیده روز بعد مملو از زندگی و همهمه بود و تازه از سربش با حضور گاری‌های سیار جلوه و دلبری‌اش آغاز می‌شد، در اتمسفری غم‌انگیز و خالی از غلغله‌های شبانه به چشم غریبه بود. خیابان شیک در سکوتی غریب گم شده بود.

ابر دلهره بر روی شهر دلربا سایه انداخته بود. حالا شلوغی شهر باران خلاصه شده بود به بیمارستان پورسینا، بیمارستان رسول اکرم (ص) و داروخانه هلال احمر. کسی این روزهای رشت را نمی‌شناخت. رشتی خالی از شور زندگی و فرو رفته در ماتم مصیبتی ناشناخته و نفسگیر. این بار گیلان نه به خاطر انبوهی مسافران نوروزی و شلوغی جاده‌ها که به سبب بالا بودن آمار ابتلا و تلفات در صدر خبرهای اسفند بود.

ستاد ملی مبارزه با کرونا که آن زمان توسط دکتر سعید نمکی وزیر بهداشت اداره می‌شد، در اولین اقدام دکتر مهدی شادنوش را به عنوان نماینده تام‌الاختیار وزیر بهداشت به گیلان فرستاد تا این نبرد نابرابر فرماندهی هماهنگ با مرکز داشته باشد. دکتر شادنوش همان ابتدا در گفت‌وگو با رسانه‌های استان از درک عمیق فاجعه سخن گفت و تأکید کرد که «ما در شرایط جنگی به سر می‌بریم و هرچه جلوتر می‌رویم شرایط سخت‌تر می‌شود.»

در این شرایط جنگی اما عمر فرماندهی او زیاد طولانی نبود و خیلی زود با

انتقادهای سخت رسانه‌ها و افکار عمومی مواجه شد. در این بین بحران جدی‌تر شده بود و درگیرودار بحث بر سر لزوم برپایی بیمارستان‌های صحرایی در استان، دکتر محمدحسین قربانی که خود گیلانی و نماینده مردم آستانه‌اشرفیه در مجلس دهم بود، جایگزین دکتر مهدی شادنوش شد. حضور یک گیلانی در جایگاه مدیریت بیماری کرونا در گیلان و شناخت دقیق ایشان از بافت و فرهنگ استان، به شرایط آشفته آن روزها نظم بهتری بخشید و فضای رسانه‌ای و به طبع آن افکار عمومی آرامش بیشتری پیدا کرد.

استانداری گیلان زیر تیغ انتقاد

در شرایط بحران، وحشت عمومی بر منطق اجتماعی حاکم می‌شود و رفتار مدیران بیشتر از قبل زیر ذره‌بین مردم قرار می‌گیرد. باز بودن مسیرهای ورودی استان به رغم شیوع گسترده ویروس کرونا از مسائلی بود که به بحث عالی دولت در برگزاری این نشست‌ها و گزارش‌گیری و ابلاغ تکالیف دستگاه‌ها و سازمان‌ها جهت کاهش زنجیره بیماری کرونا بسیار موثر و چشمگیر بوده است.

بسیاری از اقدامات هم در دست اجرا بود که اختیار اجرای آن به ستاد ملی مبارزه با کرونا در تهران واگذار شد. او در پایان از تلاش و پیگیری سازمان تأمین اجتماعی تشکر کرد و ادامه داد: «با هماهنگی دکتر سالاری مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی و استاندار سابق گیلان، برای جذب کمک‌ها و امکانات و تجهیزات پزشکی برای مجموعه درمان تأمین اجتماعی تلاش شد. ایشان به دلیل علاقه خاصی که به استان گیلان دارند، مساعدت و همکاری خیلی خوبی نشان دادند. برای نمونه می‌توان از اعتبار ۳۰ میلیارد تومانی برای تکمیل مورد نیاز، افزایش تخت‌های بیمارستان رسول اکرم (ص) و سایر مراکز درمانی تأمین اجتماعی در استان و طرح توسعه‌ای بیمارستان‌ها در سال ۹۹ نام برد.»

برنامه‌ریزی کرده بود و دستور رهبری نیز تسریع و تسهیل‌کننده این فرایند شد. حسن‌پور در رابطه با کمبود شدید مواد ضدعفونی‌کننده و ماسک در ابتدای شیوع بیماری در گیلان گفت: «طرف مدت کوتاهی استان گیلان از نظر تولید مایع و ژل ضدعفونی به حالت اشباع درآمد و در حال حاضر استان‌های دیگر نیز تولیدات گیلان استفاده می‌کنند. تولید ماسک در همین ایام در سال گذشته حدود ۲ هزار ماسک بود که به مدد فعال شدن کارگاه‌ها و تغییر خطوط تولید اکنون به بالغ صدهزار عدد در روز رسیده است.»

معاون اداره کل امنیتی و انتظامی استانداری گیلان پیرامون فعالیت ستاد مبارزه با کرونا در گیلان توضیح داد: «ستاد مبارزه با بیماری کرونا در استان گیلان تاکنون ۲۴ جلسه رسمی ستاد و ده‌ها جلسه کارگروه‌های پنجگانه مختلف ذیل ستاد تشکیل داده و پیگیری و تلاش دکتر زارع به عنوان استاندار و نماینده عالی دولت در برگزاری این نشست‌ها و گزارش‌گیری و ابلاغ تکالیف دستگاه‌ها و سازمان‌ها جهت کاهش زنجیره بیماری کرونا بسیار موثر و چشمگیر بوده است.»

بسیاری از اقدامات هم در دست اجرا بود که اختیار اجرای آن به ستاد ملی مبارزه با کرونا در تهران واگذار شد. او در پایان از تلاش و پیگیری سازمان تأمین اجتماعی تشکر کرد و ادامه داد: «با هماهنگی دکتر سالاری مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی و استاندار سابق گیلان، برای جذب کمک‌ها و امکانات و تجهیزات پزشکی برای مجموعه درمان تأمین اجتماعی تلاش شد. ایشان به دلیل علاقه خاصی که به استان گیلان دارند، مساعدت و همکاری خیلی خوبی نشان دادند. برای نمونه می‌توان از اعتبار ۳۰ میلیارد تومانی برای تکمیل مورد نیاز، افزایش تخت‌های بیمارستان رسول اکرم (ص) و سایر مراکز درمانی تأمین اجتماعی در استان و طرح توسعه‌ای بیمارستان‌ها در سال ۹۹ نام برد.»

پاندمی کووید ۱۹؛ ماجرا تمام شده است؟

نتایج پروژه تحقیقاتی گروهی از محققان دانشگاهی و پژوهشگاهی در زمینه شبیه‌سازی انتشار کرونا ویروس نشان می‌دهد پیشگیری از بروز بیماری کووید ۱۹ بر سایر روش‌ها برتری دارد به گونه‌ای که بر اساس یکی از این سناریوها، افرادی که در منطقه‌ای زندگی می‌کردند که اصول بهداشتی را رعایت نکردند به میزان ۱۰۰ درصد بیش از افرادی که ضوابط بهداشتی را رعایت می‌کردند، دچار کرونا و مرگ ناشی از ابتلا به این ویروس شدند. بنابراین حفظ فاصله‌گذاری اجتماعی و رعایت پروتکل‌های حفاظت شخصی هنوز هم بهترین روش برای جلوگیری از ابتلا به ویروس کرونا است. دکتر بهراد ذاکری رئیس کمیسیون بهداشت شورای شهر رشت در مورد شیوع کووید ۱۹ در استان گیلان و ادامه این وضعیت به آتی‌ه‌نو گفت: «وضعیت فعلی استان از نظر اجرای فاصله‌گذاری اجتماعی به هیچ عنوان مناسب نیست، زیرا نظارت کافی بر آن وجود ندارد. خوشبختانه با ضعف‌تر شدن ویروس نمودار ابتلا در خط ثابتی حرکت می‌کند و مرگ‌ومیر به میزان بسیار قابل توجهی کاهش یافته است. اما ویروس کرونا می‌تواند هر لحظه با جهش در ساختارش مجدداً سونامی را تکرار کند که در این صورت به نظر من مرگ‌ومیر حتی از بار قبل بیشتر خواهد بود. به همین دلیل بهداشت استان با زیر نظر گرفتن آمار و رصد آن باید به‌شدت هوشیار باشد و با کوچکترین تغییری وضعیت قرمز مجدداً اعلام شود.»

دکتر ذاکری ادامه داد: «من متقدم در حال حاضر در شرایط پایداری به سر می‌بریم اما باید نسبت به آگاهی‌بخشی به جامعه و بالا بردن مراقبت‌های بهداشتی به سختی تلاش کنیم. ویروس کرونا هر لحظه امکان اوج‌گیری مجدد دارد پس باید توصیه‌های بهداشتی را جدی بگیریم. از طرف دیگر باید آمار روزانه به طور مرتب پایش شوند و براساس آن قوانین و مقررات حاکم تعیین گردند.»

نقطه‌های سفید در گیلان و بحرانی که هنوز تمام نشده است

گیلان در روزهای اول کرونایی به یکی از کانون‌های نگرانی ملی تبدیل شده بود و در واقع همه مردم کشور با آندوه به شرایط اپیدمی حاکم بر گیلان نگاه می‌کردند، اما امروز از آن روزها فاصله گرفته‌ایم و اتفاقاً برخی از نقاط گیلان به نقطه‌های سفید تبدیل شده‌اند. این امر می‌تواند بسیار امیدوارکننده باشد، اما هنوز به طور قطع نمی‌توان از پایان راه در سرزمین‌های شمالی ایران سخن گفت.

گیلان دومین استان درگیر در جریان شیوع ویروس کرونا در کشور بود، اما با گذشته بیش از دو ماهه‌نیم مبارزه با کووید ۱۹، دو شهرستان سیاهکل و رضوانشهر در این استان سفید اعلام شد. به گفته مسئولان بهداشتی گیلان؛ سفید ماندن شهرستان‌های اعلام شده و اضافه شدن شهرهای سفید در استان مستلزم ادامه همکاری‌های مردم درباره رعایت پروتکل‌های بهداشتی و توجه به هشدارهای مسئولان دانشگاه علوم پزشکی پزشکی برای پیشگیری از انتشار ویروس کرونا است. مسئولان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان گیلان بارها بر این موضوع مهم تأکید داشتند که پشت سر نهادن موج سنگین کرونا در این استان به معنای عادی شدن وضعیت نیست بنابراین مردم باید همچنان هشدارها را جدی بگیرند. با شیوع ویروس کرونا در گیلان از اسفندماه گذشته تاکنون با اعلام توصیه‌ها و هشدارهای بهداشتی همکاری‌های خوبی از سوی مردم برای مبارزه با ویروس کرونا انجام گرفت، به طوری که به گفته سخنگوی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان در ارتباط با بیماری کرونا به ثبات رسیده‌ایم. سخنگوی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان نیز با اشاره به سفید شدن دو شهرستان سیاهکل و رضوانشهر در این استان گفت: طرح فاصله‌گذاری هوشمند و بازگشایی‌ها پلکانی است، تضمینی نیست که این شهرستان‌ها سفید باقی بمانند، همه چیز به رفتار مسئولان مردم در رعایت دستورالعمل‌ها و پروتکل‌های بهداشتی بستگی دارد. محمدرضا نقی‌پور افزود: اینکه شهری سفید اعلام شده و سفید باقی بماند و یا برعکس شهری قرمز و زرد هیچ تغییری نکند، تضمینی برای این موضوع نیست. تغییر شرایط کرونا در شهرها به رفتار مسئولان و آگاهانه مردم بستگی دارد. تنها متخصص بیماری‌های اپیدمی در استان گیلان از مردم خواست تا همچنان به تمام آموزش‌های ارائه شده در این مدت شامل حفاظت فردی، فاصله‌گذاری اجتماعی و فیزیکی توجه داشته و اگر کار ضروری ندارند، از منزل خارج نشوند. محمود قاسمی‌نژاد، جانشین رئیس ستاد مقابله با ویروس کرونا در گیلان و معاون سیاسی استانداری این استان، اما خبر می‌دهد: ما جزو اولین استان‌های کشور بودیم که از اوایل اسفندماه سال گذشته دچار شیوع بیماری کرونا شدیم و این بیماری در استان گیلان، شیوع بالایی داشت. شکر خدا الان از ۱۶ شهرستان، تنها ۲ شهر وضعیت «قرمز» دارند و بقیه زرد و یا سفید هستند. در شهرستان‌هایی که وضعیت آنها سفید است، محدودیت‌های عبور و مرور و شکل‌گیری اجتماعات و مراکز اقتصادی نیز به تدریج برداشته می‌شود.

نماینده مردم رشت:

پوشش تأمین اجتماعی نیمی از مردم گیلان یک عظمت است

نماینده منتخب مردم شهرستان رشت در مجلس شورای اسلامی: پوشش نیمی از جمعیت گیلان توسط تأمین اجتماعی بیانگر عظمت و نقش این سازمان در زندگی مردم است در نشست نماینده منتخب مردم شهرستان رشت و مدیرکل تأمین اجتماعی گیلان بر نقش تعاملات و فهم مشترک به عنوان اصول تأثیرگذار در مدیریت تأکید گردید. علی آقازاده نماینده منتخب مردم شهرستان رشت در مجلس شورای اسلامی در نشست با علی حسین‌نژاد مدیرکل تأمین اجتماعی گیلان با اشاره به اینکه اجتناب از افراط و تفریط، ایجاد امید و اعتماد در جامعه و یکی بودن حرف و عمل از الزامات کار برای مردم و قبول مسئولیت‌هاست، فساد مالی، تحمل و اشراف‌گرایی را از مولفه‌های لطمه‌زننده به مدیران و مسئولان و در نهایت کشور دانست و با بیان اینکه مسئولیت‌امانتی است که با ادای درست وظیفه در آن، حاصلش باید با ایجاد عدالت و انصاف در جامعه ملموس باشد افزود: نمایندگان مجلس به عنوان منتخبان مردم، به منزله قدرت ملت تلقی می‌گردند و از این جهت مجلس شورای اسلامی دارای جایگاه عظیم است. او با اشاره به اینکه نمایندگان باید داوطلبانه و خیرخواهانه امور دستگاه‌ها و ادارات را پیگیری کنند، بر اهمیت تعامل و فهم مشترک و تأثیر آن بر مدیریت عمومی جامعه تأکید و خاطر نشان کرد: نباید خرد، عدالت و شایسته‌سالاری را برای منافع فدا نماییم. علی آقازاده نماینده منتخب مردم شهرستان رشت در مجلس شورای اسلامی در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه پوشش نیمی از جمعیت گیلان توسط تأمین اجتماعی بیانگر عظمت و گستردگی این مجموعه و نقش آن در ابعاد اجتماعی اقتصادی استان است اظهار داشت: در حال حاضر کمتر از ۳۰ درصد ظرفیت واحدهای تولیدی ما فعال است و باید تلاش کنیم بنیه اقتصادی استان را تقویت و با سرمایه‌گذاری و جلب اعتماد عمومی برای رشد و آبادانی گام برداریم.